

[Undervisningsministeren]

let af forskningsårsværk, der finansieres af de almindelige bevillinger til universiteter og højere læreanstalter, steget med knap 14 pct. i perioden 1982-86. Der er altså ikke tale om, at »programforskningen« vokser på grundforskningens bekostning.

Endelig skal nævnes øgede bevillinger til udviklingsprojekter, herunder især Industriministeriets teknologiske udviklingsprogram til 1.500 mill. kr. over 5 år (1984-89).

Erhvervslivets indsats.

Også erhvervslivets forskning- og udviklingsindsats er steget betydeligt igennem de sidste 10 år.

Men bl.a. på grund af den særlige danske erhvervsstruktur – som er præget af små og mellemstore foretagender – finansierer danske virksomheder fortsat en mindre andel af de samlede nationale udgifter til forskning og udvikling end virksomhederne i andre vesteuropæiske lande. Skal den ønskede vækst i produktion og eksport nås, må virksomhederne satse en stadig større del af deres forbedrede indtjening på forskning og udvikling.

En stor del af de øgede programmidler har netop det sigte at stimulere virksomhederne til at investere mere i forskning og udvikling.

Som yderligere skridt har regeringen iværksat en undersøgelse af behovet for ændringer i skattereglerne for erhvervslivets investeringer i forskning og udvikling. Regeringen vil også undersøge, om der på privat basis kan oprettes et såkaldt venture capital-selskab med den opgave at skyde risikovillig kapital især i udviklingsaktiviteter. Det vil også kunne give forskningen et nyttigt skub fremad.

Derfor skal vi forske.

Forskning er afgørende for udvikling af ny teknologi og nye produkter. Derfor er forskningen så vigtig en del af regeringens dynamiske erhvervs politik.

Men forskningen er mere end det. Viden er kilden til fornyelse og midlet imod snæversyn, hvad enten det drejer sig om økonomiske, miljømæssige, sundhedsmæssige, sociale eller kulturelle forhold. Forskning bidrager til et højt uddannelsesniveau. Forskning

er vore antenner ud mod omverdenen og ud mod erkendelsens grænseområder.

.... også i *humaniora* og *samfundsforhold*.

»Der er intet så farligt som en naturvidenskabsmand, der ikke erkender humanioras betydning, og intet så ufarligt som en humanist, der ikke erkender naturvidenskabens betydning«, sagde filosofen David Hume for mere end 200 år siden.

Sagt på en anden måde: humanister, der ikke respekterer nutidens og morgendagens teknologiske realiteter, er lige så enøjede som teknikere, der tror, at deres teknik har gjort dem så kloge, at de ikke kan lære noget af tidligere generationer. Det vil give bagslag, både menneskeligt og økonomisk, hvis der satses ensidigt på natur- og teknisk-videnskabelig forskning. Humaniora skal med – ligesom i øvrigt den samfundsvidenskabelige forskning (der har nydt godt af stigende bevillinger på 15 pct. målt i faste priser i perioden 1982-86).

De meget dårlige beskæftigelsesmuligheder for færdiguddannede inden for humaniora – der skyldes faldende elevtal og ringe naturlig afgang blandt gymnasiets lærere – har desværre nødvendiggjort en vis begrænsning af de humanistiske kandidatuddannelser. Derimod er de samlede bevillinger til humanistisk forskning ved universiteter og højere læreanstalter *ikke* reduceret siden 1982, og vi bruger forholdsvis mere til humanistisk forskning end f.eks. de øvrige nordiske lande.

Den humanistiske forskning må løsgøres fra den traditionelle tilknytning til gymnasie-læreruddannelsen, som der vil være mindre behov for de næste 15-20 år.

Universiteternes nye humanistbekendtgørelse giver netop mulighed for, at de humanistiske uddannelser kan bygges op om en større variation af studieelementer med f.eks. datalogi og samfunds- og naturvidenskabelige fag. Men det må ske, uden at de humanistiske fag mister deres identitet. Og tværfaglig overfladiskhed må ikke sejre over den faglige dybde.

Den humanistiske forskning må have et indhold, som giver kandidater og forskere en naturlig plads de mange steder i samfundet, hvor den humanistiske dimension får stigen-de betydning.